

BULETINUL AGRICOL

AL CAMEREI DE AGRICULTURĂ A CIRCUMSCRIPTIEI ARAD ♦ (ARAD-BIHOR-HUNEDOARA) APARE LA 1 ȘI 15 A LUNEI.

Redacția și Administrația:
Arad, Str. Gh. Popa No. 4.
Palatul Domeniilor

Redactor responsabil:
Ing. Agr. Insp. NICOLAE POPESCU
Secretarul Camerei de Agricultură

Abonamente:
Pentru Circumscripție, pe un an Lei 50.—
Pentru alte județe, pe un an . . . 100.—

CUPRINSUL:

	Pag.		Pag.
1. Ai carte ai parte	183	galița	187
2. Valorificarea fructelor	184	6. Publicațiune	189
3. Incendiile în păduri	185	7. Întrebări și răspunsuri	190
4. Condițiile necesare pentru dezvoltarea nor mală a strugurilor	186	Pagina stuparului:	
5. Rentabilitatea în creșterea porcului Man-		8. Putrezirea puilor	190
		9. Bibliotecă populară	190

Ai carte, ai parte.

Ing. agr. insp. Nic. Popescu.

Noi agricultorii suntem un fel ciudat de oameni. Muncim sânguincios dela răsărit până la apusul soarelui, fără considerare, că arde soarele lui Cuptor, că frigul din luna Ianuarie creapă pomii din pădure, că suntem în ploaie, zăpadă ori vânt, toate aceste: pentru ca prin munca noastră încordată să producem hrana întregii omeniri.

Suntem buni lucrători, dar nu am înțeles încă valoarea proverbului „Ai carte, ai parte” și astfel nu putem pe deplin înțelege nici adevărul proverbelor; „Prin unire putere, și mai ales; „Unul pentru toți și toți pentru unul”. Ca urmare acestui fapt pășim nepregătiți și neuniți în lupta grea pentru câștigarea hranei noastre de toate zilele.

Neîncrederea în puterile noastre proprii, neînțelegerea, pizma, ura, toate acestea au adus o nepăsare față de lucrurile din jurul nostru.

Îmbunătățirea soartei noastre nu o căutăm să o rezolvim prin noi înșine, ci așteptăm ajutorul, sprijinul și apărarea dela alții, cu toate că proverbul zice: „Ajută-Te pe Tine însuși, că astfel îți va ajuta și Dumnezeu”, iar pentru neajunsurile zilelor grele găsim de singuri vinovați: Statul și conducătorii lui.

Dar noi agricultorii ce facem pentru îndreptarea

soartei noastre. Noi sau ținem mâinile în buzunarele pantalonilor sau le ridicăm amenințător spre cer, înjurând pentru neajunsurile noastre pe toți, începând dela bunul Dumnezeu până la plăieșul din comună. Nu ar fi oare mai bine ca în loc de obiceiul nedemn susnumit, ca agricultorii, în aceste vremuri grele pentru toți, să caute îndreptarea soartei lor și, prin urmărirea sfaturilor date de oameni bine pregătiți, prin învățatură câștigată la școli de specialitate și, prin cele văzute în țară și în străinătate, precum și, prin pășunile prin care au trecut ei sau au avut ocaziune să le vadă la alții.

Prin urmărirea sfaturilor acestora s'ar înconjura multe greșeli de meserie, care aduc după sine o micșorare a veniturilor, ceace în vremurile de belșug nu s'au resimțit și au făcut pe agricultori, nepăsători față de munca și sfaturile celor învățați.

Noi agricultorii suntem obicinuți a vedea și a recunoaște ca ajutor numai banul, uneltele agricole, semănțele, etc. primite cu preț redus. Învățătura, sfatul dat se apreciază de pușini, cu toate că știut este de toți, că un sfat, o învățatură bună ajunge de multe ori mai mult decât o pungă de bani. Dar pentru a fi înțeles pe deplin un sfat ori o învățatură se cere ca

aceluia căruia-i sunt date acestea să aibă oareșcare pregătire, pe cum se zice să aibă puțină carte.

Aceasta este buba pentru care nu sunt urmate sfaturile îndrumătorilor, căci lipsește cartea. Știți Dv. câți agricultori în țara noastră știu carte, adică au minte luminată și câți umblă fără cunoștința literilor, adică umblă cu mintea întunecată.

În Ardeal 36.9 %

În Basarabia 72 %

În Vechiul Regat 40% fără cunoștință de carte.

În ceea ce privește analfabetismul, neștiința de carte țara noastră ocupă locul de frunte între celelalte țări. Destul de trist că, trebuie să facem o așa de jalnică constatare pentru noi. Aceasta nu rămâne fără să-și arate urmările. Analfabetismul este în strânsă legătură cu rodul cerealelor, fânajelor, pășunilor, viilor și livezilor de pomi, cu veniturile din creșterea animalelor și toate celelalte ce stau în legătură cu meseria noastră. Tabloul de mai jos Vă poate lumina asupra acestui lucru.

Producțiunea medie de grâu la jug. cad. în câteva state europene și americane.

România . . .	4.30 m/m.
Bulgaria . . .	4.70 "
Statele Unite .	4.75 "
Canada . . .	5.90 "
Ungaria . . .	5.95 "
Franța . . .	7.00 "
Germania . . .	8.90 "
Belgia . . .	12.75 "
Olanda . . .	13.60 "
Dania . . .	14.35 "

Cu cât o țară are analfabeți mai mulți cu atât are un rod mai mic. Având țara noastră un număr de analfabeți mai mare, avem și un rod pe unitate mai mic.

De aici trebuie să tragem învățătură și să urmăm pilda statelor înaintate, ca să trimitem copiii regulat la școală pentru ca să învețe carte. Astfel pregătit prin școală fiecare agricultor, gospodar, va putea citi cărțile cari conțin sfaturi și îndrumări pentru meseria sa, va

înțelege prin cele citite nu numai cum trebuie să muncească, ci și cum trebuie să se organizeze pentru îmbunătățirea soartei sale. Pe lângă aceasta va învăța de a da importanța cuvenită îndrumătorilor de meserie și sfaturilor lor.

În țările înaintate ale apusului, populațiunea agricolă simte nevoie de conferințe, cursuri, școli de iarnă, câmpuri de încercări etc. Toate instituțiile lor fie acelea ale Statului sau Camerei de Agricultură, Asociațiuni etc., le dau în programul lor de activitate cel mai important rol.

Învățătura, sfaturile, îndrumările, educația pe cum se zice, sunt mijloacele cele mai de seamă pentru înaintarea agricultorilor, chiar în țările înaintate, unde numai 2 la 100 nu știu carte. Deci cu cât mai mare importanță trebuie să aibă aceste îndrumări, la noi, unde agricultorii noștri sunt lipsiți în așa mare măsură de cunoștințele scrisului și al cititului și nu-și pot întregi cunoștințele lor prin aceste?

Nunumai micii agricultori, dar chiar oamenii cu carte cred de ex. că, menirea Camerei de Agricultură este de a împărți bani la cei lipsiți.

Ii moare cuiva o vită: ajutor!

A bătut grindina: "

Edificarea grajdului: "

Nevoie de porumb, grâu; "

S'au născut 2 copii gemeni: "

Menirea ei nu este aceasta de a da ajutoare la cei păgubiți, căci aceasta poate fi datorința Statului, a județului sau a satului. Și la Cameră ca și la celelalte instituții de specialitate, locul cel mai important trebuie să-l ocupe educația populațiunii, — prin convorbiri, consfătuiri cât mai dese la fața locului, prin conferințe, cursuri, câmpuri demonstrative, concursuri etc.

Săteanul primind odată deslușirile necesare pentru un lucru nou, pentru el și gospodăria sa și, înțelegându-i importanța, va urmări și aplica toate acțiunile introduse pentru binele lui. Iar banii ce-i vor sta instituțiilor la dispozițiune să se folosească numai pentru sprijinirea acțiunilor cari urmăresc dezvoltarea agriculturii și nu pentru acele de interes personal sau politic.

Valorificarea fructelor.

Una dintre problemele importante ce preocupă Ministerul de Agricultură și Domenii este chestiunea valorificării fructelor produse în regiunile noastre pomicole.

Lucru constatat, că țara noastră cu toate că are plantații foarte întinse de pomi roditori, ajutate de climă și solul favorabil, nu are posibilitatea să facă export de poame, ba din contră, în multe cazuri face chiar import din unele specialități, pentru care plătesc magaziiilor prețuri fabuloase, iar recolta ce o avem noi de fructe se vinde o parte în comerțul intern în formă proaspătă pentru consumație, cu pre-

țuri mici, iar cealaltă parte se adună pentru fertul țuicei, în deosebi prunele, dar în unele cazuri când recolta este abundentă, o mare parte a rodului se lasă să se strice fiind căzut pe jos.

Bazat pe situația în care ne aflăm deci, Ministerul de Agricultură și Domenii a luat hotărârea ca între altele planuri ce are, să înființeze în centrele pomicole ale județelor cuptoare sistem bosniac pentru uscat fructe. S'a hotărât ca în circumscripția noastră să se înființeze 3 cuptoare și anume 2 în județul Hunedoara și 1 în Județul Bihor. În baza adreselor sosite de la Minister am cerut de la secțiile noas-

tre din Bihor și Hunedoara să ne indice punctele mai potrivite pentru acest scop, după a căror primire am făcut propunere Ministerului pentru zidirea acestora în centrele următoare: în jud. Hunedoara în comunele Balșa, Brad, Demeș și în Bihor în comuna Bratca.

Camera de Agricultură Circumscripția Arad a luat contactul mai departe cu Soc. Siab din Arad dela care l-a reușit să obțină cuptorul din Vața de Jos, spre folosință pe sezon, care împreună cu dependențele l-a încredințat Secției Deva, pentru a-l lua în folosință în mod gratuit. Pentru gestul plin de generozitate îi exprimăm sincere mulțumiri direcțiunii Societății.

Deodată cu avizul ce am dat Secției Deva în această privință am propus ca să lanseze o vie propagandă printre sătenii regiunii, în interesul cauzei, comunicându-le că fiecare poate să-și uște în mod gratuit poamele sale, aducând numai lemnele necesare pentru porția sa de fructe ce o are fiecare.

Am propus mai departe ca Secția să confecționeze un sistem tip de lădițe — cutii speciale — din lemn, destinate exclusiv pentru împachetatul fructelor uscate, care le va pune la uscătoare spre vedere publică, goale sau chiar pline cu fructe și împachetate cu gust, arătând celor interesați cum trebuie etichetată o lădiță înainte de a o scoate spre vânzare în comerț.

Scopul nostru este ca prin măsurile acestea mărunte și la aparențe fără importanță, să putem cu încetul deschide calea adevărată înaintea populației ca în viitor prin mijloacele ce le stau la dispozițiune și prin învățătura primită să-și poată valorifica mai cu ușurință ca în trecut produsul de fructe ce are.

Lucru de importanță covârșitoare când ne gândim la diferența de preț ce s'ar putea realiza cu fructe uscate, frumos împachetate în lădițe — tip, atrăgătoare și prin exteriorul lor, — față de trecut când cu fructele neglijate, ce scoteam la piață pentru vânzare, luam prețuri de batjocură, de pe bună cale nu se plăteau nici speșele de transport până la piață.

Numai puțină bunăvoință să avem, căci cu o trudă câtuși de puțină, frumoase lucruri s'ar putea face în interesul plugarilor noștri, de sine înțeles dacă vom fi sprijiniți de interesul ce fiecare trebuie să aibă față de averea sa, ce soarta l-a încredințat pentru administrare.

Numai puțină bunăvoință să avem, căci cu o trudă câtuși de puțină, frumoase lucruri s'ar putea face în interesul plugarilor noștri, de sine înțeles dacă vom fi sprijiniți de interesul ce fiecare trebuie să aibă față de averea sa, ce soarta l-a încredințat pentru administrare.

Incendiile în păduri

Inginer șef silvic *Ioan Diaconescu*

Șeful Secției Regenerărilor Direcția Arad

Citim aproape săptămânal în gazete, articole în regi, cu privire la incendii în păduri. Anul acesta spre deosebire de trecutul focurile în păduri ne-au cuprins de cu primăvară încă din Martie. În unele regiuni, cum e cazul în munții Bihorului, focurile s'au ținut lanț 2—3 săptămâni în șir. Mai pronunțate au fost între 24—30 Aprilie.

Eram la începutul lunii Maiu în Pietroasa și în Steiu jud. Bihor, pentru a constata pagubele încercate de păduri cu incendiile.

Cât puteam cuprinde cu ochii, vedeam arzând câte 8—10 focuri.

Odată cu căderea serii toate focurile se potoleau. Câte unul pe câte un vârf de deal sau coline își arăta limbile de foc. Dimineața în ciuda celor care se osteneau să-l răpuie, odată cu răsăritul soarelui și pe măsură ce soarele era mai arzător, focul începea din nou.

Lucrătorii dela diferite întreprinderi erau constrânși, hărțuiți ba ici, ba colo, pentru a localiza focul sau să-l stingă definitiv.

Nimeni nu mai avea tihnă la lucru, căci trebuia să fie gata pentru ajutorul cerut de autoritatea silvică și comunală.

Întrebarea firească, care și are loc, „*cine o fi dat foc*”? Mi-am pus-o și eu ca și D.V. dragi cetitori.

Cauzele sunt multe. Cele mai numeroase dintre incendii s'au produs în jurul pășunatului.

În credința, că focul distruge de pe islaz tot ce este rău: mărăcină, rugi, de smeură și de mure, bălării de tot felul, ca în urmă să crească iarba bună, curată, deținătorii de islazuri pun foc, pârjolesc islazurile, în locurile unde vitele nu se pot apropia.

De aci focul odată pus, și se întâmplă foarte des, să întinde dela o vatră de rugi la alta și dacă e timpul uscat și cu vânt, focul cu greu poate fi stins și se întinde și la pădurile vecine.

Uneori se fac focuri ca să se încălzească copiii sau să se producă fum pentru apărarea vitelor de musca columbacă și lăsând focurile nestinse, se întind și mistuie tot ce află în cale.

Aceste focuri descrise până aci le atribuim unor cauze indirecte spre deosebire de alte cauze directe care sunt următoarele:

Se pune foc intenționat în pădure pentru ca în urmă să rămână locul gol pentru iarba. Alții o fac din rășbunare pentru personalul silvic. Mai ia foc pădurea dela lucrătorii din pădure care neglijează să stingă focul la plecare din parchet sau din colibe și nu rare ori se întâmplă să auzim că le-a ars colibele din valea sau dâmbul cutare... cu haine cu tot și cu hrană.

Mai dese sunt focurile puse de ciobanii cu oile, de excursioniști, sau de trecătorii fumători prin pădure care aruncă restul țigării, chibritul sau iasca aprinsă, în sau pe lângă cale (potecă) și focul este gata.

Sunt prin urmare o mulțime de cauze care dau naștere la incendii.

E momentul să ne întrebăm: dacă în urma acestor incendii suntem mai împăcați cu soarta, avem un câștig mai mare, că am reușit să îndepărtăm mărăcini, din islazuri și tot ce este rău și oprește tarba să crească, sau care nu lasă vilele să umble, ori ne împiedică chiar pe noi oameni, să cutreerăm locurile; sau ne am răsbunat pe brigadierul sau pădurarul cantonului care nu ne-ar fi satisfăcut așa cum am fi dorit noi.

Judecata o las la aprecierea D-V. și veți binevoi a constata, că sunt alte procedeele legale, o măsură mai omenească pentru ca să ajungem la un islaz bun spre exemplu: curățirea de mărăcini cu toporul sau cu sapa și îngrămădirea lor cu furca decât focul.

Denunțați personalul silvic care nu este corect pentru ca el însuși să simtă răul ce Vi-l-a făcut, nu proprietarul pădurei, Statul, comuna sau alt proprietar al pădurei, care nu poartă nici o vină pentru D-V.

Lucrători la pădure, excursioniști, ciobani și ori-și ce trecători să aibă mai multă grijă, când fac focurile să nu-l părăsească până nu s'a convins că s'a stins și chiar și atunci să-l rolească cu un șanț să-l acopere cu pământ. Chibrituri, iască, țigara să nu fie aruncate aprinse după ce s'a servit de ele.

Fiecare din noi să fim îngrijitori și apărători ai pădurilor, să nu avem pagube în urma incendiilor. Nu trebuie să fim nepăsători, când vedem pădurile Statului arzând, ori pădurile comunelor, posesorilor, urbaniștilor, sau altor proprietari, căci răul vine în urmă pentru noi toți.

Forța publică, jandarmi și chiar armata cu tot felul de autorități ne silesc să dăm ajutor fără plată, ca să stingem focul, ba mai ajungem în caz de opunere și pe calea judecătorească.

În locul pădurei mistuită în câteva ore de foc nu va crește altă pădure la loc decât în 80—100 de ani. Plantațiile tinere în care Statul ori comunele au băgat bani grei, pentru a-le crește și a da naștere la păduri mai valoroase, sunt cu totul distruse.

Atâtea venituri din pădurile distruse de foc sunt pierdute de proprietarul pădurei fără nici un înțeles.

Vă întrebați: de ce birurile și tot felul de dări sunt mai grele ca în trecut, de ce nu avem lucrări în pădure? Foarte simplu e răspunsul. — Ce să mai tai

dacă s'a ars pădurea, bogăția noastră, a Țării. — Cu ce să susțină Statul cheltuielile sale, dacă veniturile pădurilor ard. Din contră, alți bani trebuie să investească Statul, pentru plantatul parchetelor arse.

D-V. lucrătorii de pădure nu aveți unde să mai mergeți să mai câștigați vre-un ban, căci pădurea bună ori așa rea cum a fost, a ars.

În mod indirect Statul încearcă și alte pagube căci trebuie să plătească transporturi și multe cheltuieli cu ancheta autorităților, să constate focul și autorii lui; cu hrana și transportul armatei chemată să dea ajutor pentru stingerea focului și toate aceste cheltuieli se resfrâng în ultima analiză tot asupra contribuabilului.

Cu alte cuvinte, plătim toți suportăm toate aceste pierderi, aduse de foc pentru neglijența altora, pentru pofta de a se răsbuna, pentru lipsa de gospodărie rațională a noastră, etc etc.

Anul acesta pe puțin în aceste trei județe: Arad, Bihor și Hunedoara s'au produs pagube în urma incendiilor peste 30 milioane. Dacă așa stau lucrurile, atunci nu ne revine și sarcina de a supraveghea avutul Statului, al comunelor, al posesorilor, etc. etc. pentru a preveni incendiile? De ce să fim supuși la încercări și neplăceri de toate felurile? Se cuvine să povăluim copiii să aibă grijă, să nu umble cu focul.

Pe cei răi și vrăjmași nouă la toți, să-i denunțăm imediat, ca ei să-și ia răsplata faptelor lor, căci ei merită să plătească cu prețul vieții lor, toate pagubele suferite în urma incendiilor.

De ce să fim în ascuns pe făptuitori ca să fie încurajați, ca la anul să dea foc din nou și să încercăm iar pagube și necazuri? — Să ne fim tot mereu de stinsul focurilor în loc să ne vedem de lucrul nostru, când sărăcia ne apasă mai greu zi de zi?

Să nu fie cu supărare la nimeni, dar trebuie să spunem lucrurile așa cum sunt, altfel dacă, nu ne facem socoteile acum la început, mai târziu va fi și mai rău.

De aceea, apelez la sufletul D-V. de buni români, la spiritul de dreptate și simț gospodăresc și Vă rog stați alături de pădure și apărați-o de răufăcători, griind-o să nu i se mai pună foc.

Condițiile necesare pentru dezvoltarea normală a strugurilor.

V. Juncu ing. agr.

Viticulturnul harnic întotdeauna caută să cultive via cât mai bine pentru a obține un venit cât mai mare. Fie struguri de vin, fie de masă, în primul rând trebuie să le asigurăm coacerea normală. Bobițele strugurilor până la intrarea în pârgă cresc mărindu-și țesăturile. Cu începerea pârguirii bobițele nu mai cresc în țesăturile lor, ci aceste țesături numai se lărgesc.

Iată de ce ploile, până încep strugurii să se coacă, favorizează dezvoltarea puternică a bobițelor, iar dacă ploile continuă și în timpul duratei coacerii strugurilor, provoacă crăparea bobițelor, pentru care fapt în urmă încep chiar să putrezească.

Apa ce se adună în bobițele aproape coapte, apasă asupra pielii, care numai pulând să crească

crapă. Ploile cari cad în timpul cât strugurii sunt încă verzi nu ne aduc decât folos, iar cele căzute în cantitate mare după ce strugurii au intrat în părgă, îi crapă și în urmă strugurii putrezesc. Cu cât strugurii se aproprie de coacere, cu atât cantitatea de zahăr din ei crește, iar aciditatea — acreala — scade. Varietățile roșii încep să coloreze pe întreaga suprafață a boabelor, iar cele albe obțin o culoare lucioasă aurie. În același timp pe boabe se ivește un strat ceros ce le dă diferite nuanțe de culoare. Tot acest strat ferește bobilele de atacul diferitelor boale. În timpul culesului și împachetării strugurilor de masă trebuie să lucrăm cu mare grijă, fără să se steargă acel strat ceros, care ajută la buna lor conservare.

Este foarte important cunoașterea momentului adevărat de coacerea strugurelui, ceea ce se poate constata prin analiză — grăduire. Din strugurii ce s'ar culege înainte de coacerea completă, va rezulta un vin slab și acru, iar din cei culeși prea târziu vom obține o cantitate mai mică de vin și cu mai puțină acreală. Cantitatea cea mai mare și mai bună de vin se obține atunci când strugurii culeși sunt bine copti, așa după cum arată analiza. Fiecare varietate de viță prezintă diferite însușiri. Importanța varietății — soiului — în vinificație este hotărâtoare, dacă se ține seamă de exigențele ei și metodele de cultură. Varietatea cu metodele ei de cultură și adaptare formează baza viticulturii și a vinificației.

De aceea, trebuie să cunoaștem bine această problemă atunci, când suntem hotărâți să înflințăm o vie. Nu se mai poate îngădui ca plantările de vii să se facă la voia întâmplării, cu orice soi și altoit pe orice port, numai să fie viță.

Metoda de cultură influențează cantitatea și calitatea vinului. În special tăierile pot mări sau scade cantitatea de zahăr și acreală din struguri. Îngrășarea, distanța de plantare, metoda de susținere, portoltoiul influențează radical coacerea și deci calitatea vinului.

Coacerea strugurilor mai depinde și de climă. Primăverile târzii și toamnele timpurii împiedecă coa-

cerea rodului. Acumularea umezelii din timpul erneli, cantitatea de ploi din cursul anului, durata timpului secetos și celui ploios, cantitatea de căldură și lumină solară influențează coacerea strugurilor. Aceste elemente ne indică metodele de lucru și introducerea în cultură a unei sau altei varietăți.

Bunăoară nu se vor cultiva varietăți cu desmușurire timpurie acolo unde bănuie înghețuri târzii de primăvară. În regiunile cu toamne ploioase nu se recomandă a se cultiva varietăți cari sunt supuse ușor putreziciunii și acelor la cari bobilele se scutură ușor în timpul culesului. Nu trebuie să uităm că fiecare varietate nu se poate desvolta normal decât într'un anumit fel de teren. Unele soiuri produc mai bine în terenul vâroase, altele în terenuri lutoase, altele în cele nisipoase, etc.

Compoziția terenului, culoarea, permeabilitatea, umiditatea lui și altele propriități ale terenului, au atâtă înfrăurire asupra producției și a calității vinului, încât se impune să cunoaștem toate aceste propriități înainte de a ne hotărâ să facem o plantație de vie.

Strugurii atacați de diferite insecte și boli nu se pot coace normal. Chiar bobilele lovite de coada sapei în timpul săpatului, sau cele opărite de razele solare, au un conținut rău care influențează asupra calității vinului. Pasările, viespile, grîndina, pe lângă că vatămă bobilele provoacă o scurgere a mustului, care prin faptul că formează umezeală pe boabe, înlesnește dezvoltarea diferitelor ciuperci și putregaiuri ce distrug o bună parte din rod.

În măsură și mai mare denaturează calitatea vinului marea — peronospora, — oidium — făinarea — putregaiul sur și altele. Se impune cea mai mare băgare de seamă la combaterea acestor boli. Ele nu numai că depreciază calitatea vinului, dar când invazia devine prea mare periclitează rodul pe anul viitor și chiar pe doi ani.

Ținând seama de toți factorii naturali și aplicând o cultură rațională vom obține produse de o calitate bună.

Rentabilitatea în creșterea porcului Mangalița.

de Dr. Otto Seym. nn Ing. Agr. Insp.

Stocul porcilor în jud. Arad, Bihor și Hunedoara în 95% este format din rasa Mangalița. Împrejurările locale, cunoștințele crescătorilor și piețele, deocamdată nu recomandă să schimbăm această rasă cu alta, deci trebuie să ne străduim a mări rentabilitatea rasei Mangalița. Rentabilitatea la creșterea porcilor depinde de p. ață și de speșele de producție. Cu cât ne acomodăm mai bine cerințelor pieței, cu cât producem o marfă mai superioară cu atât vom putea obține prețuri mai bune. A produce *eftin o calitate superioară* este astăzi baza creșterii rentabile. Realizarea acestui lucru la început ni se pare aproape imposibil, însă dacă ne ocupăm cu el mai amănunțit vom vedea, că și dacă este greu totuși în-

celul cu încetul vom ajunge scopul urmărit dacă astăzi nu atunci mâine.

În privința reducerii cheltuielilor de producție este bine în primul rând să examinăm în mod riguros fiecare parte a producției pentru a găsi, că în care parte am procedat greșit. Trebuie să controlăm strict hrănirea, condițiile de viață și toate cauzele, cari pot influența speșele de producție. În caz de nevoie trebuie să transformăm toată creșterea.

Cotețul porcilor și *pășunea* sunt două condiții principale indispensabile, pentru că creșterea porcilor să ne aducă câștig. Întâi trebuie să ne convingem încât corespunde scopului, cotețul ce avem. Cotețul bun tre-

bue să fie uscat, cald, bătut de soare, ușor de curățit și desinfectat. În coteț umed purceii se umplu de măn-cărime, iar în coteț rece rămân îndărăt în dezvoltare.

În nici un caz nu se utilizează bine nutrețul consumat. Trebuie să separăm porcii după vârstă, sex și folosire, căci altfel unii conturbă pe ceilalți, ceea ce face ca nutrețul să fie slab utilizat. Trebuie să ne îngrijim ca purceii să ajungă ușor în libertate la soare, căci pentru a le asigura sănătatea, au absolută lipsă de aceasta atât vara, cât și iarna. Trebuie să asigurăm purceilor un loc separat pentru hrănire, ca ei să poată ajunge ori-când, când simt foame, la hrană, la apă proaspătă de băut, la cărbuni de lemn, adică la acele substanțe de cari au nevoie.

Cotețul în primul rând trebuie să fie efitin, *căci zidurile scumpe nu îngăduie ca creșterea porcilor să fie rentabilă*. Cotețele făcute în regie proprie din cărămizi nearse sau din lemn, de multe ori sunt mai corespunzătoare, decât palate scumpe din beton. Altă condiție importantă a creșterii rentabile este pășunea. *Porcul iubește și răsplătește pășunile apăsătoare, pline cu papură*. Tinerea naturală, utilizarea pășunii ce avem la dispoziție face hrănirea mai efitină, mai naturală, și are un efect binefăcător asupra însușirilor și sănătății animalelor. Crescătoria rațională fără pășuni nici nu ne-o putem închipui. Animalele crescute la pășune au constituție robustă și așa obțin o rezistență naturală față de bolile lipicioase, apoi aceasta însușire o transmit și urmașilor lor. Este drept că pășunile naturale le putem înlocui prin lucerniște, trifoiște și cu instalații pentru scaldă, însă să nu uităm ca aceste instalații măresc spesele de producție. Iar acolo unde nu putem asigura porcilor padoc (grădină pentru plimbare) corespunzător, nu ne putem ocupa cu succes cu creșterea, ci numai cu îngrășarea. Cotețul (cocina) și pășunea sunt două condiții la fel de importante pentru creșterea rentabilă a porcilor, însă una singură nu este destul spre a asigura câștigul. Rezultate bune numai cu material de prăsilă de calitate superioară putem obține. Animalele superioare însă nu cresc ca ciupercile de astăzi pe mâine ci trebuie să muncim cu răbdare, cu grijă un șir de ani ca să ajungem la material pe care să ne putem bizui. Dar să nu ne pare rău de muncă, căci numai astfel putem face rentabilă creșterea. Pentru prăsilă să întrebuițăm numai animale perfect sănătoase. Animalul bolnav nu poate să producă folos. Trebuie să eliminăm cu mare atenție și fără milă animalele pipernicite, rămase înapoi în dezvoltare, căci ele măresc riscul și spesele pentru med. veterinar și leacuri. Am greși însă mult, dacă am face alegerea numai pe baza sănătății și a conformației corporale (exteriorului). Este foarte important ca animalele noastre să aibă constituție robustă și să prezinte semne exterioare caracteristice rasei Mangalița, însă *valoarea economică depinde mai mult de însușirile interioare*. Avem să ne nizuim să cunoaștem bine fiecare animal de reproducție. În acest scop se recomandă a întocmi

pentru fiecare animal file individuale în care să se noteze toate observațiile ce se referă la însușirile mai valoroase, căci alegerea pe baza productivității este singura cale, care ne duce la animale superioare.

Să culegem cu deosebită grijă toate datele scroafelor noastre de prăsilă în privința prolificității (*sporirii*) și *facultății de a crește*, adică de a ridica purcei, căci aceste două însușiri sunt hotărâtoare la determinarea valorii scroafelor pentru reproducție.

La examinarea prolificității vom lua în considerare nu numai vârsta scroafei și media ei de fătare ci și numărul purceilor pe cari i-a ridicat într-un anumit timp, căci degeaba are scroafa o medie ridicată de fătare, dacă rămâne stearpă adeseori.

Dar valoarea scroafei de prăsilă o va decide nu atât numărul, decât greutatea purceilor. Prin urmare trebuie să notăm punctual greutatea purceilor și să reținem numai cele corespunzătoare. Dar trebuie să avem în vedere și *uniformitatea* lor. Dacă la toate scroafele vom cântări purcei la 24 ore după naștere, apoi la 4 și la 8 săptămâni, vom constata că scroafele cresc purcei de diferite greutăți. Într-o fătătură, lângă purcei de 18-20 kgr. greutate vom găsi și purcei cu 5-6 kgr. Diferența aceasta așa de mare în dezvoltarea purceilor se datorește faptului, că producția de lapte a țitelor scroafelor nu este egală. Având în vedere, că uniformitatea purceilor are o deosebită importanță în ce privește creșterea, nutrirea și valorificarea lor, pentru prăsilă vom menține numai pe acele scroafe, cari au numărul corespunzător de țite normal dezvoltate, căci numai prin aceste vor fi în stare să ridice purcei uniformi.

La alegerea animalelor de prăsilă trebuie să luăm în considerare și producția de lapte a scroafelor, căci creșterea efitină a purceilor este în legătură directă cu producția de lapte a scroafelor. Trebuie să ne obișnuim să considerăm scroafa ca un animal de lapte, deci scroafa de fătare și cea sugătoare să o tratăm ca vaca de lapte, adică să o îngrijim și să o nutrim ca atare.

Hrănirea scroafelor pline depinde de pășune, până la circa 3 luni pășunea bună acoperă trebuința, dacă e slabă trebuie să dăm $\frac{1}{2}$ 1 kgr. boabe. Iarna 1— $\frac{1}{2}$ kgr. boabe și 3—6 kgr. sfeclă sau cartofi, iar în ultima lună înainte de fătare cu $\frac{1}{2}$ —1 kgr. boabe mai mult. Scroafa care alăptează trebuie să primească după fiecare purcel $\frac{1}{2}$ kgr. hrană concentrată, așa de pildă scroafa cu 5 purcei va primi $2\frac{1}{2}$ kgr., cea cu 6 purcei 3 kgr. uruială. Scroafei sugătoare vom da hrană mai bogată în albumine, căci prin lapte ea secretează zilnic cantități considerabile de albumine, astfel scroafei hrănite numai cu porumb, îi va scădea laptele primind prin porumb prea puține albumine și se va îngrășa. De aceea amestecul de uruială este bine să fie compus din 25% ovăș, 25% orz, 25% țărâțe de grâu, 15% porumb, 5% fasole Soya sau mazăre și 5% mazărice. Trebuie să satisfacem și nevoia de substanțe minerale în deosebi iarna socotind după fiecare kgr. hrană, circa

15—20 grame Calciumcarbonat (praf de var) după fiecare kgr. de cartofi 3 gr. la sfeclă 1 gr., de var.

În general hrana bogată în albumine ridică cantitatea de lapte, însă vor fi totdeauna și scroafe cari produc lapte puțin și se vor îngrășa. La aceste din urmă scroafe lipsește producția mare de lapte, deci este mai bine în loc să le folosim pentru prăsilă să le punem la îngrășare. Motivele de rentabilitate pretind *ca scroafele corespunzătoare să fie cât se poate de lung timp întrebuințate pentru reproducție*. Chiar și la fătări de 2 ori pe an scroafa Mangalița va rămâne bună pentru prăsilă până la vârsta de 7—8 ani, dacă o utilizăm cu grijă și în mod rațional.

Animalele de reproducție se vor alege după normele științei aplicate, purceii se vor crește în așa fel ca însușirile bune moștenite dela părinți, să se desvolte prin hrănirea și îngrijirea rațională în direcția dorită de noi. Cotețul curat, uscat, luminos, nu rece, mișcarea zilnică în aer și la soare, apa curată și proaspătă de băut vor face ca purceii să crească în mod satisfăcător. Iar acei purcei ce nu cresc bine sau n'au exterior corespunzător trebuie să fie eliminați fără cruțare, căci ținerea lor va fi deficitară. Dacă în vecinătatea noastră se ivesc boli lipicioase este bine să vaccinăm (ultuim) purceii în vârstă de 3—4 luni în contra pestei porcine sau rugetului (urbanț). Iar dacă odată am vaccinat scroafele se recomandă să vaccinăm în toate cazurile și purceii.

În ultimul timp mulți crescători au practicat cu

succes metoda așa numită de simultanizare, că simultanizează purceii prima oară în timpul când sunt încă sugaci, iar după înfărcare îi vaccinează de 2 ori în răstimp de 3 săptămâni numai cu vaccin. Astfel (pelâng-o pierdere minimală) putem obține cu circa 60% mai puțin animale imune. (Imun-rezistent față de boli).

La hrănirea purceilor să ne străduim, să le dăm materii nutritive în cantitate suficientă ca să poată desvolta energia lor de dezvoltare. Purceii Mangalița dela a treia săptămână primesc boabe de orz. Fiindcă orzul conține relativ mult fosfor și puțin var, spre a preveni slăbirea oaselor se recomandă a stropi orzul și a-l amesteca cu 2 deka praf de var ca acesta să se lipească bine. Înfărcarea se va face numai după 8 săptămâni, căci dacă purceii sug timp lung aceasta influențează spre bine dezvoltarea și rezistența lor la boli. Trebuie să-i hrănim în așa fel, ca lunar să sporească 18—10 kgr. Purceii sănătoși, dacă în vârstă de 6—7 luni au ajuns la greutate de 50—60 kgr. pot fi puși la îngrășare și la 15—16 luni ajung peste 160 kgr. Animalele puse la îngrășat în vârstă tineră utilizând mai bine hrana consumată pot fi mai eficiente, mai economic îngrășate decât acele cari numai în etate de 12 luni sau 18 luni ajung la greutatea de 60 kgr. Grăsunii tineri au o calitate mai bună și de aceea sunt mai căutați și mai bine plătiți, decât cei bătrâni. Prin aceasta metodă putem deci mai ușor satisface cerința timpului *să producem puțin o calitate superioară*.

No. 141/1934.

PUBLI CAȚI UNE.

Se aduce la cunoștința agricultorilor din județele Arad, Bihor, Hunedoara, că Camera de Agricultură Circumscripția Arad aranjază

CONCURS PENTRU GRÂU

recoltat în anul 1933/34.

Scopul concursului este: a constata cari sunt cele mai de valoare soiuri de grâu, în circumscripție, unde și cine le cultivă, ca astfel prin datele câștigate, Camera să și poată întocmi programul pentru acțiunile viitoare în privința îmbunătățirii și uniformizării grânelor.

Cu mostrele de grâu adunate și examinate, precum și produsele de morărit din circumscripție, Camera va aranja în diferite centre ale circumscripției, ale țării sau chiar în străinătate expoziții ambulante, ca prin acestea, pe de o parte populațiunea să aibă ocaziune de a vedea grânele de calitate, servindu-le cele văzute de exemplu și de învățătură, pentru viitor, și pe de altă parte comercianții din țară și străinătate să se convingă de bonitatea calității grânelor și făinei noastre, renumite chiar din vechile vremuri.

Mostrele vor fi examinate în laboratorul Camerei după metoda de apreciere, întrebuințată la noi în țară și în străinătate.

În baza rezultatelor se vor decerna premii în bani și diplome de încurajare și anume:

1 Premiu I.	de Lei 3 000	Lei 3 000
2 Premii II. de câte	1 500	3 000
6 „ III. de câte	750	4 500
12 „ IV. de câte	400	4 800
24 „ V. de câte	200	4 800
30 Diplome de încurajare	Total: Lei 20.100	

La concurs se vor admite numai grâne sănătoase, din recolta anului 1933/34, de minimum 76 kgr. greutate Hlitrică, cu maximum 2% corpuri străine, cultivate în circumscripție.

Adunarea mostrelor se va face în modul următor:

Agricultorul va lua un săculeț de pânză sau de hârtie (în cazul ultim să fie dublu) în care varsă 2 kgr. grâu din recolta sa din anul crt. Tot în săculeț va pune și o hârtie sau carton pe care va scrie:

1. Numele și pronumele proprietarului.
2. Domiciliul.
3. Soiul grâului.
4. Planta premergătoare.
5. Câtă recoltă a avut pe un jug. cad,

iar după aceea, săculețul legat bine va fi predat sau trimis agronomului Regiunii Agricole din apropiere sau direct Camerei de Agricultură Circumscripția Arad ori Secțiilor agricole Județene Arad, Oradea și Deva.

Pe săculeț din afară se va scrie vizibil cuvântul „Concurs” pentru a se evita orice eroare.

Mostrele de grâu să primesc numai până la ziua de 5 Septembrie 1934.

Orice informație se poate primi dela biroul Camerei de Agricultură Circumscripția Arad și dela Secții între orele de birou.

Arad, la 25 Iulie 1934.

Președinte,

Secretar,

ss. Dr. Mihală Mărcuș. ss. Ing. Agr. Insp. Nic Popescu.

Domnii Primpretori de plase, Domnii Protopopi, Preoți, Învățători, Notari, Primari, Președinți ai Caseilor Culturale, ai Comitetelor Agricole locale, precum și foștii și actualii membri ai Camerei de Agricultură sunt rugați a face propaganda convenită între săteni în interesul scopului urmărit de noi, slătuind agricultorii să participe în număr cât de mare la această manifestare importantă pentru viața noastră plugărească.

Intrebări și răspunsuri.

*Domnului I. C. Demetrescu președintele
Căminului Cultural Gura-Văii.*

Vă mulțumim pentru rândurile trimise și ne bucurăm că demonstrațiile noastre pomicole au avut într'adevăr rezultat așa de mare și frumos.

Cât privește problema, „Cultura multilaterală” sau „unilaterală” cât și munca rațională, vom căuta să publicăm în viitoarele numere ale Buletinului.

În ceea ce privește expedarea Buletinului în mod gratuit la adresă, observăm că s'au luat măsurile din partea noastră să Vi se expedeze atât numerele legate din anul trecut cât cel din anul crt., însă nelegate.

Dlor Nicolae Blaj și Aurel Cure Șilindia.

Ne vom interesa de chestiune și la caz că vom primi răspunsul, Vă vom aviza. Mai

consult este ca la culesul nucilor să reveniți cu cererea DVoastră.

Agricultorilor din județul Hunedoara.

Mai mulți agricultori din județul Hunedoara s'au interesat dacă pot primi Buletinul Camerei. Camera de agricultură a circumscripției expediază buletinele direct Secției din Deva care le repartizează adreselor ce cred de bine. Cei cari vor să cetească buletinul deci sunt rugați a se adresa Secției Deva.

Aviz foarte important pentru culesul viilor.

Toți viticultorii cari doresc să-și fermenteze musturile lor cu fermenți selecționați trebuie să se anunțe în scris la Camera de Agricultură Secția Arad. Fermentii și îndrumările se vor da în mod gratuit la fața locului de specialiștii Secției.

PAGINA STUPARULUI

Putrezirea puilor

Răspuns stuparilor din com. Groși și St. Martin jud. Arad. Fagurii cu pui trimiși de Dvs la analiză au fost găsiți bolnavi de o boală lipicioasă numită popular putrezirea puilor. Învățații îi spun Loga sau Pesta. Boala este de două feluri Loga europeană și Loga americană. La Dv. am găsit Loga europeană.

Boala este foarte periculoasă și trebuie să luați măsuri grabnice de vindecare.

Pentru început vă recomandăm următorul tratament: Scoateți toți fagurii din stupul infectat cu albine cu tot și-i puneți într-o ladă goală sau de nu aveți într'un alt stup care nu-l veți mai folosi.

Într'un alt stup gol și curat veți scutura toate albinele cu mătca cu tot. (Ar fi tare bine dacă ați putea schimba și mătca, căci se poate că ea face ouă bolnave). Toți faguri cu pui și cu miere trebuie arși în foc. În locul lor introducem în stupi rame cu foi de

faguri artificiale complecși sau mai bine dacă avem rame curate cu faguri lungiți. Fagurii introduși îi putem stropi cu următoarea soluție 150 gr. Hipoclorit de sodiu de 70% pus într'un litru de apă. După ce am stropit bine ramele cu acest medicament care se numește apă de Javel, scuturăm ramele ca să cadă din celule prisosul de medicament apoi le introducem în stup. Ca tratament interior putem întrebuința acidul formic. Punem o lingură de supă din acidul formic la un litru de sirop și hrănim cu el albinele.

Pe pereții stupului golit trecem flacăra unei lămpi cu benzină ca să ardă toți microbii ce ar fi pe el. După aceea stupul poate fi întrebuințat la mutarea în el a unei colonii bolnave.

După întrebuințarea acestui tratament ne veți comunica rezultatul deținut

Biblioteca populară.

Cu ocazia conferințelor și a cursurilor ce aranjăm pentru educația plugarului nostru, după orar stabilit se predau de către conferențarii Camerei lucruri de foarte mare folos, conținând sfaturi, îndrumări, deslușiri etc. Unele din acestea trebuiesc reținute pentru a fi redată și propagate și prin scris între agricultorii preocupați de problemele numeroase ale zilelor de azi. În această ordine de idei a luat Camera de Agricultură a Circumscripției hotărârea să înființeze așa numita: „Biblioteca Plugarului” în cadrele căreia vor fi tratate subiecte de importanță din toate ramurile agriculturii. Primul număr al acestei biblioteci a apărut, — sub Nr. 1. Acesta prezintă o broșură cu un conținut de 32 pagini și 20 figuri, tratând despre: Introducerea mătcilor în stup.

Broșurile din această bibliotecă se vor distribui între cei interesați cu prețul de lei 10 per bucată.

În primul număr Dl. Gh. Salos, descrie în rezumat toată tehnica întrebuințată de marii stupari la introducerea mătcilor în stupii orfani. Aici se găsesc descrise în șase capitole condițiunile favorabile introducerii mătcilor în stupi, condițiunile nefavorabile introducerii mătcilor nefructificate, introducerea mătcilor fructificate etc etc.

Această carte este de valoare pentru fiecare stupar și o recomandăm cu toată căldura.

Sfătuim ca la o comandă să se asocieze cât de mulți stupari, pentru că în cazul acela cărțile se vor expeda pe o singură adresă, costând mai puțin speșele de transport. Costul cărții se poate trimite în număr sau în mărci postale trimise într'o cuvertură.